

ALGIERSKA REPUBLIKA LUDOWO-DEMOKRATYCZNA

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Algieria jest republiką, w której decydujący głos w sprawach państwa należy do prezydenta kraju. Od 1999 r. do kwietnia 2019 r. obowiązki te pełnił Abdelaziz Bouteflika. Od 19 grudnia 2019 r. prezydentem jest Abdelmadjid Tebboune.

Premier, minister finansów: Pan Aymen Benabderrahmane (*od lipca 2021 r.*)

Minister Spraw Zagranicznych: Pan Ramdane Lamamra

Minister Handlu i Promocji Eksportu: Pan Kamel Rezig

Minister Przemysłu: Pan Ahmed Zeghdar

Minister Turystyki i Rzemiosła Pan Racine Hammadi

Ambasador Algierii w Polsce: Pan Salem Aït Chabane (*od 10.01.2020 r.*)

Ambasador RP w Algierii: Pan Witold Spirydowicz

Powierzchnia Algierii wynosi 2 381 741 km², (1. miejsce w Afryce i 11. w świecie). **Ludność:** około 44,1 mln mieszkańców. **Stolicą** jest położony nad Morzem Śródziemnym Algier (ok. 2,9 mln mieszkańców), większe miasta: Oran (920 tys. mieszkańców).

Języki oficjalne: arabski i berberski (Tamazight), w powszechnym użyciu j. francuski.

Kraj posiada bogate zasoby **surowców naturalnych**, w szczególności nośników energii - gazu i ropy naftowej, a także rud żelaza, fosforytów, uranu, cynku, ołowiu i miedzi.

Walutą narodową jest dinar algierski (DZD), którego oficjalny średni kurs wymiany wobec USD w 2020 r. wyniósł 1 USD = 131,1 DZD (119,8 DZD w 2019 r.).

Cieszący się poparciem większości społeczeństwa Prezydent Bouteflika doprowadził do zakończenia krwawej wojny domowej (w latach 1992-2000), ustabilizował sytuację polityczną i zainicjował bezprecedensowe reformy ekonomiczne. Ich celem była modernizacja, unowocześnienie i rozwój praktycznie wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego kraju. Nadal głównym wyzwaniem pozostaje doprowadzenie do dywersyfikacji gospodarki celem zmniejszenia jej uzależnienia od sektora ropy i gazu, przynoszącego blisko 30% PKB, 60% wpływów budżetowych i prawie 95% dochodów eksportowych.

Strukturę PKB - oprócz sektora węglowodorów - tworzą: pozostałe gałęzie przemysłu, budownictwo i roboty publiczne (łącznie ok. 39%), rolnictwo (13%) i usługi (48%).

Średnia stopa wzrostu PKB na przestrzeni kilku ostatnich lat spadała, przynosząc ponad 5% spadek w 2020 r., w ryzach utrzymywana była inflacja, bezrobocie według algierskich danych oficjalnych

wynosiło około 12% (na 2017 r.). Zadłużenie zagraniczne w latach 2016-20 oscylowało w granicach 5,2–5,7 mld USD, drastycznie zmniejszyły się rezerwy dewizowe – ze 145 mld USD na koniec 2015 r. do ca 60 mld w 2020 r. Część z posiadanych wcześniej nadwyżek, zgromadzonych na specjalnie w tym celu utworzonym Funduszu Regulacji Dochodów FRR (45 mld USD w 2014 r.), Algieria zainwestowała w zagraniczne papiery wartościowe, głównie bony skarbowe rządu USA (wg ocen, wartość środków zgromadzonych w FRR mogła zostać w całości wykorzystana w poprzednich kilku latach na pokrycie bieżących potrzeb budżetowych).

Pomimo występowania pewnych barier i niedogodności na rynku algierskim, w minionym okresie zwiększało się zainteresowanie realizacją **inwestycji zagranicznych**, które zaczęły wykraczać poza dominujący od lat sektor węglowodorów, obejmując inne branże, jak turystykę, usługi, budownictwo, wybrane gałęzie przemysłu (m.in. rolno-spożywczy, materiałów budowlanych, motoryzacyjny). Mimo światowego kryzysu finansowo-gospodarczego oraz niesprzyjającego prawa (wymóg tworzenia joint-venture z partnerem algierskim posiadającym minimum 51% akcji lub udziałów), do 2015 r. wartość BIZ napływających do Algierii była w miarę stabilna i wynosiła ok. 1,7 mld USD rocznie.

Algierskie reformy realizowane są w oparciu o szczegółowe plany rozwojowe. W 2010 r. władze przyjęły 5-letni program rozwoju kraju (2010-14), na realizację którego przeznaczono kwotę 286 mld USD (m.in. regionalne programy rozwoju 2 wielkich obszarów geograficznych kraju: Południa – Grand Sud i Wyżyny Szottów – Hauts Plateaux oraz plany branżowe, w tym Narodowy Plan Rozwoju Rolniczego).

W maju 2014 r. Prezydent Bouteflika polecił przygotować projekt programu inwestycji publicznych na następną 5-latkę. Na realizację kolejnego planu rozwoju na lata 2015-2019 przewidziane zostały nakłady z budżetu w wysokości 262,5 mld USD (ok. 203 mld EUR).

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2016	2017	2018	2019	2020
PKB (w mld USD)	160,0	170,1	175,4	171,2	145,2
PKB na 1 mieszkańca (w USD)	3 950	4 109	4 153	3 351	3 310
PKB (wzrost w %)	3,2	1,3	1,2	0,8	-5,5
Zadłużenie zagraniczne (mld USD)	5,5	5,7	5,7	5,5	5,2
Rezerwy dewizowe, wł. złoto (mld USD)	120,8	104,9	87,4	71,8	59,4
Dług publiczny (% PKB)	20,4	27,5	b/d	b/d	b/d
Inflacja (w %)	6,4	5,6	4,3	2,0	2,4
Bezrobocie (w %)	10,2	13,6	11,9	11,8	b/d
Eksport towarów (w mld USD)	33,4	38,5	45,2	44,4	38,3
Import towarów (w mld USD)	56,1	55,6	56,3	60,0	54,3
BIZ w Algierii (mld USD)	1,6	1,2	1,5	1,4	1,1
<i>Wartość skumulowana, mld USD</i>	<i>25,74</i>	<i>26,24</i>			
BIZ Algierii za granicą (mln USD)	75	98	b/d	b/d	15,5
<i>Wartość skumulowana, mld USD</i>	<i>2,03</i>	<i>2,13</i>			

Źródła: Banque d'Algérie, World Bank, IMF, CIA Factbook

W **wymianie handlowej** z zagranicą Algieria we wcześniejszych latach notowała dodatnie saldo obrotów (ok. 4,5 mld USD w 2014 r.). Od 2015 r. - wskutek spadających cen ropy i gazu – saldo to jest negatywne i w 2020 r. szacowane było na 16 mld USD.

Struktura towarowa *importu* (2019): największy udział przypadła na produkty rafinacji ropy naftowej, pszenicę, pakowane wyroby medyczne, produkty mleczarskie, części zamienne do pojazdów samochodowych.

W *eksporcie* z Algierii dominowały: ropa naftowa, gaz ziemny i produkty petrochemiczne, nawozy sztuczne, amoniak, których udział przekraczał 90%.

Największym partnerem handlowym Algierii pozostaje Unia Europejska, na którą w 2019 r. przypadło 46,7% obrotów w handlu zagranicznym ARL-D.

W 2019 r. głównymi odbiorcami algierskiego eksportu były: Włochy (13% udział), Francja (13%), Hiszpania (12%), USA (7%), Wielka Brytania (7%), Indie (5%) i Korea Płd. (5%). Główni dostawcy towarów do Algierii w 2019 r. to Chiny (18%), Francja (14%), Włochy (8%), Hiszpania (8%), Niemcy (5%) oraz Turcja (5%).

W raporcie Banku Światowego *Doing Business 2020* oceniającym warunki prowadzenia działalności gospodarczej w poszczególnych krajach, Algieria zajmowała **157. pozycję** wśród 190 ujętych w rankingu gospodarek świata (*ta sama pozycja w DB 2019*).

Członkostwo w organizacjach międzynarodowych: ONZ, Unia Afrykańska (AU), Liga Arabska (AL), Unia Maghrebu Arabskiego (AMU), Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OPEC), Organizacja Arabskich Krajów Eksportujących Ropę Naftową (OAPEC), Bank Światowy (WB), Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF), Afrykański Bank Rozwoju (AfDB), Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (IBRD).

ARL-D jest też sygnatariuszem porozumienia AfCFTA (Afrykańska Kontynentalna Strefa Wolnego Handlu, obejmująca 54 kraje Afryki - bez Erytrei) podpisanego w marcu 2018 r., które przewiduje zniesienie ceł na 90% dóbr i usług z dniem wejścia w życie, na pozostałe 10% po upływie okresu przejściowego.

Algieria zawarła **umowę stowarzyszeniową z Unią Europejską**. Negocjuje swoje członkostwo w Światowej Organizacji Handlu (WTO), prowadzi też rozmowy ws. zawarcia umowy stowarzyszeniowej z EFTA.

2. Ramy prawno - traktatowe współpracy gospodarczej:

a) UE – Algieria

Umowa Stowarzyszeniowa pomiędzy Unią Europejską a Algierią, podpisana w Walencji 22.04.2002 r., obowiązująca od 01.09.2005 r.

b) Polska - Algieria

- Umowa o współpracy gospodarczej, naukowej i technicznej m. Rządem PRL a Rządem Algierskiej Republiki Demokratyczno-Ludowej z 26.01.1963 r., obowiązująca od 26.01.1963 r.,
- Porozumienie żeglugowe między Rządem PRL i Rządem ARL-D, podpisane 08.11.1975 r., obowiązuje od 1976 r. *Ministerstwo Infrastruktury RP i Ministerstwo Transportu Algierii przygotowały tekst nowej umowy, po parafowaniu, podpisanie było planowane w 2015 r.,*
- Umowa między Rządem RP a Rządem ARL-D o transporcie lotniczym z 07.07.2011 r.,
- Konwencja między Rządem RP a Rządem ARL-D ws. unikania podwójnego opodatkowania, podpisana w 2000 w Algierze, ratyfikowana tylko przez Polskę (*nie weszła w życie, obecnie – w zw. z upływem lat – Min. Finansów pracuje nad nowym projektem*),
- W grudniu 2014 r. podpisane zostały dwie umowy: o współpracy w dziedzinie obronności (weszła w życie 4 sierpnia 2015 r.) oraz o ochronie informacji niejawnych,
- W marcu 2011 r. – podczas wizyty w Polsce algierskiego Ministra Rolnictwa Rachida Benaissy - podpisano „Wspólną deklarację o współpracy w sektorze rolnictwa”,
- W marcu 2015 r. – podpisana została „Deklaracja o współpracy gospodarczo–przemysłowej pomiędzy Ministerstwem Gospodarki i Ministerstwem Przemysłu i Górnictwa Algierii”,
- We wrześniu 2015 r. podczas wizyty w Polsce Ministra Przemysłu i Górnictwa Algierii A. Bouhouareba podpisane zostało MoU o współpracy agencji inwestycyjnych PAIIZ i ANDI.

W dniu 25 listopada 2017 r., podczas wizyty w Algierze Ministra Spraw Zagranicznych RP W. Waszczykowskiego, została podpisana Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Algierskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej o ustanowieniu Wspólnej Komisji Międzyrządowej do spraw współpracy gospodarczej, handlowej, naukowej i technicznej. Po wejściu w życie 1 października 2018 r. zastąpiła ona Umowę o utworzeniu Komitetu Mieszanego z 1973 r.

3. Wymiana handlowa z Polską

W naszej wymianie handlowej od lat dominuje polski eksport. Poza 2009 rokiem, kiedy to nasze firmy (PKN Orlen, Lotos) dokonały w Algierii dużych spotowych zakupów ropy naftowej (za ca 200 mln

USD), import algierskich towarów do Polski ma niewielką wartość. W 2020 r. najważniejszą grupę towarową w polskim eksporcie do Algierii, podobnie jak w latach poprzednich, stanowiły artykuły żywnościowe – łącznie prawie 285 mln USD, a więc blisko 63% naszego eksportu.

Co istotne, wg danych GUS za 2020 rok, pomimo trudnej sytuacji związanej ze światową pandemią Covid-19, w naszych obrotach z Algierią miał miejsce widoczny wzrost – o blisko 15% w stosunku do roku 2019, zarówno po stronie polskiego eksportu (+14%), jak i importu (+22%). Jeszcze lepsze wyniki odnotowano w 2021 r. – wzrost obrotów o ok. 53% w porównaniu z 2020 r., w tym polskiego eksportu o blisko 60% - wynikający z wyjątkowo dużych dostaw pszenicy, za 275 mln USD.

Polsko-algierskie obroty handlowe w ostatnich 5 latach:

<i>mln USD</i>	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2019=100%	2021*	Dynamika 2020=100%
Eksport	360,1	365,3	399,6	455,0	113,8	720,2	158,3
Import	28,2	38,0	45,4	55,5	122,3	58,8	105,9
Obroty	388,3	403,2	445,0	510,5	114,7	779,0	152,6
Saldo	+ 331,9	+ 327,3	+ 354,3	+ 399,5		661,4	

Źródło: GUS */ dane wstępne

W strukturze eksportu z Polski do Algierii w 2021 r. dominowały (pozycje powyżej 10 mln USD) :

- produkty pochodzenia roślinnego (głównie pszenica - 275 mln USD oraz jęczmień) – 286,5 mln USD, ponad 3-krotny wzrost w stosunku do 2020 r., 39,8% udział w całości polskiego eksportu;
- produkty mineralne (głównie koks i półkoks z węgla, oleje ropy naftowej) – 129,0 mln USD, prawie 3-krotny wzrost, udział 17,9%;
- produkty pochodzenia zwierzęcego (gł. mleko w proszku, śmietana, serwatka) – 123,1 mln USD, wzrost o 28%, udział 17,1%;
- gotowe artykuły spożywcze (gł. tytoń do palenia i produkty spożywcze dla niemowląt) – 88,6 mln USD, spadek o 7,5%, udział 12,3%;
- urządzenia mechaniczne i elektryczne (nośniki do zapisu dźwięku, silniki i in. turbiny gazowe, wirówki i suszarki, turbiny parowe, części do silników spalinowych, urządzenia wentylujące, akumulatory) – 40,3 mln USD, spadek o ok. 15%, udział 5,6%;
- wyroby z tworzyw sztucznych i kauczuku (gł. opony i dętki samochodowe, wykładziny podłogowe, opakowania) – 11,8 mln USD, udział 1,6%.
- środki transportu (gł. statki i łodzie towarowe, samochody osobowe i części zamienne do pojazdów, pojazdy bojowe) – 34,0 mln USD, ponad 6-krotny wzrost eksportu, udział 7,5%.

Do ważniejszych pozycji, ze znacznie już mniejszym udziałem w naszym eksporcie, należały też: pojazdy nieszynowe i ich części – 7,0 mln USD, wyroby z żeliwa i stali – 3,8 mln USD oraz chemikalia – 3,2 mln USD.

Import z Algierii w ubiegłym roku (jak i w latach wcześniejszych) zdominowany był przez jedną pozycję – produkty przemysłu chemicznego, gł. amoniak bezwodny (26,4 mln USD, 44,9% udział w całości naszego importu). Drugą pozycję stanowiły towary o kodzie PCN niemożliwym do zidentyfikowania w ogólnie dostępnej bazie danych Insigos (zakupy o wartości 23,7 mln USD, udział 30,4%).

Wg danych GUS za okres **styczeń-luty 2022 r.**, polsko-algierskie obroty handlowe wykazały widoczną tendencję zniżkową i wyniosły **64,3 mln USD** (spadek o 40,1% w porównaniu z 2 miesiącami 2021 r.), w tym polski eksport – **59,8 mln USD**, spadek o 42,5% (wynikający gł. ze znacznego ograniczenia dostaw pszenicy z Polski), natomiast import – **4,5 mln USD**, wzrost o 39,5%.

W globalnym rankingu partnerów handlowych Polski, wyniki handlu zagranicznego za 2021 r. plasują Algierię na odległych pozycjach: **62. miejscu** pod względem obrotów ogółem, **45. miejscu** – pod względem wielkości polskiego eksportu oraz na **91. miejscu** pod względem wartości importu.

Algieria należy natomiast do ścisłej czołówki naszych partnerów handlowych Polski wśród krajów kontynentu afrykańskiego. Pod względem wielkości obrotów w 2021 r., udział tego rynku stanowił blisko 10% w handlu Polski z Afryką (4. miejsce pod względem wielkości obrotów - *po Maroku, RPA i Nigerii*, oraz 2. - biorąc pod uwagę polski eksport - *po RPA*).

Wśród krajów arabskich Algieria również uplasowała się wysoko jako odbiorca polskich towarów – w 2021 r. była drugim, po Arabii Saudyjskiej, największym naszym rynkiem eksportowym do tego regionu.

4. Współpraca inwestycyjno – kapitałowa

Wg danych NBP na koniec 2020 r., oficjalna wartość wzajemnych inwestycji była zerowa zarówno po stronie polskiego zaangażowania w Algierii, jak i algierskiego w Polsce. Znaczną przeszkodę w rozpoczęciu działalności na terenie Algierii stanowił obowiązek posiadania większościowego partnera algierskiego, niemniej jednak był to problem wszystkich firm zagranicznych, które nie chcą przekazywać kontroli w spółce w ręce lokalnego partnera.

Na rynku algierskim działa miejscowa firma Alpol sprzedająca polskie wyroby stolarki okiennej i drzwiowej, firma usługowa Mega-Gaz Algier oraz Levant Algérie importująca produkty spożywcze. W 2014 r. podjęła tam działalność firma JP Contracting świadcząca usługi budowlane oraz firma Mobi Contrach (produkcja i montaż mebli hotelowych). Od kilkadziesiąt lat obecne jest ponadto w Algierze przedstawicielstwo firmy CENZIN.

W 2015 r. zapoczątkowana została współpraca firmy ASSECO z partnerami algierskimi w zakresie cyfryzacji tamtejszych instytucji (służba zdrowia, policja, banki). Gotowość rozpoczęcia bądź rozszerzenia działalności w Algierii wyrażały też inne polskie firmy prowadzące rozmowy z partnerami algierskimi nt. współpracy w formie joint venture, w tym w sektorze farmaceutycznym, petrochemicznym, robót budowlano-inżynierskich, prac geodezyjnych, przetwórstwa rolno-spożywczego, hodowli bydła czy oczyszczalni ścieków.

W 2017 roku firma URSUS podpisała MoU z algierską firmą Karmag-Industrie dotyczące otwarcia centrum promocji i dystrybucji oraz produkcji maszyn rolniczych w oparciu o import elementów z Polski.

Z kolei, firma UTAL jest zainteresowana założeniem spółki j-v produkującej tablice rejestracyjne dla pojazdów w oparciu o dostarczone z Polski maszyny i linię produkcyjną oraz transfer nowoczesnej technologii w zakresie rejestracji i ewidencji pojazdów.

Firma EUROPEGAS podpisała MoU o utworzeniu spółki z algierską firmą państwową NAFTAL, mającej na celu produkcję i dystrybucję w Algierii zestawów konwersji pojazdów na gaz (ostatnio w tym temacie aktywność wykazywała firma AC S.A.). Możliwości podjęcia współpracy kooperacyjnej rozeznawały też inne polskie firmy (m.in. Polpharma, Lotos Oil, Geofizyka Toruń, Mlekovita, Bakoma).

5. Dostęp do rynku

Kwestie handlowe między Polską a Algierią reguluje Umowa stowarzyszeniowa UE – Algieria, obowiązująca od 1 września 2005 r. Określa ona zasady i kalendarz stopniowego obniżania obciążeń taryfowych we wzajemnym handlu, aż do ich całkowitego zniesienia z chwilą, gdy zacznie funkcjonować eurośródziemnomorska strefa wolnego handlu (umowa w trakcie renegotjowania). Pomimo tego, iż relacje handlowe z UE mają wymiar strategiczny, to w 2010 r. Algieria wystąpiła o utrzymanie niektórych ceł do 2020 r., argumentując to brakiem równowagi w dwustronnych relacjach handlowych.

Na mocy Dekretu nr 10-89 z dnia 10.03.2010 r. i nr 13-85 z 6.02.2013 r. rząd nałożył na importerów obowiązek uzyskania przed dokonaniem importu „licencji statystycznej” ('statistical licence') w Ministerstwie Handlu, jako warunek wstępny przyznania zwolnień celnych wynikających z umowy stowarzyszeniowej z UE. Ta formalność nie została przewidziana w ww. umowie, która zezwala na korzystanie z preferencji celnych na podstawie przedstawienia świadectwa pochodzenia towaru. W styczniu 2016 r. Ministerstwo Handlu ARL-D wprowadziło licencje importowe na trzy produkty: cement, samochody osobowe i przęty zbrojeniowe, co stanowi kolejne utrudnienie dostępu do rynku.

Stosowane przez Algierię mechanizmy, formy i instrumenty pozataryfowe ochrony własnego rynku w coraz większym stopniu są harmonizowane z regułami międzynarodowego handlu i uwzględniają wymogi WTO, zważywszy na prowadzone negocjacje ws. członkostwa Algierii w tej organizacji.

Uciążliwość prowadzenia współpracy gospodarczej z rynkiem algierskim wynika przede wszystkim z odmienności kulturowej i obyczajowej oraz specyficznej mentalności partnera. W równym stopniu dokuczliwe są biurokracja oraz przewlekłość i opóźnienia procedur związanych z obsługą operacji handlu zagranicznego. Istotnym utrudnieniem jest także brak płynności w algierskich portach. Szczególny problem stanowi archaiczny system bankowy, gdzie jednak podejmowane są próby reform. Realizacja dostaw dla sektora publicznego ma miejsce w ramach zamówień publicznych w drodze organizacji przetargów.

Także Uzupełniające Prawo Finansowe (LFC 2009), które miało służyć zahamowaniu wzrostu wartości importu i zachowaniu nadwyżki w handlu zagranicznym oraz pobudzeniu i zdywersyfikowaniu uzależnionej od sektora nośników energii gospodarki algierskiej, w istotny sposób wpłynęło na sytuację zagranicznych podmiotów operujących w Algierii. Główne postanowienia LFC dotyczą: wyłącznego ograniczenia formy rozliczeń transakcji importowych do akredytywy dokumentowej (co wiąże się z przedłużeniem i komplikacją dostępnych procedur, a także generowaniem dodatkowych kosztów), ograniczenia przyznawania kredytów konsumpcyjnych wyłącznie do kredytu na zakup nieruchomości (zmniejszenie płynności finansowej), wprowadzenia obowiązku posiadania większościowych udziałów (min. 51%) przez algierskich partnerów w projektach o charakterze inwestycyjnym.

Stosowanie Zasady 51/49 na 2020 rok zostało ograniczone do tych przedsięwzięć inwestycyjnych, które miały na celu „produkcję dóbr lub dostarczanie usług o znaczeniu strategicznym dla krajowej gospodarki”. W przypadku spółek wykonujących działalność polegającą na imporcie i odsprzedaży dóbr na rynku lokalnym, zagraniczni inwestorzy mogli posiadać 100% udział w algierskim podmiocie. W ustawie budżetowej na 2021 r. została utrzymana zasada ograniczająca własność zagraniczną („Zasada 49-51”).

Zakaz importu: Ustawa budżetowa na 2018 r. stanowiła, że rząd może przyjąć "środki ochronne" w przypadku pojawienia się trudności z bilansem płatniczym kraju. Na tej podstawie, od stycznia 2018 r. zaczął obowiązywać dekret wprowadzający "tymczasowe zawieszenie importu" dla 851 pozycji taryfowych z 45 grup produktów. W 2019 r. Algieria zastąpiła je dodatkowym cłem (tzw. podatkiem DAPS - *droit additionnel provisoire de sauvegarde*) na ponad 1095 pozycji, stosuje również nowe zasady akredytywy, certyfikacji, licencji importowych, m. in. na samochody, podwyżki ceł, wymóg deklaracji – świadectwa swobodnego wprowadzania do obrotu towaru w kraju wytworzenia i/lub pochodzenia będącego przedmiotem eksportu do Algierii.

Wzrost stawek celnych: ww. ustawa budżetowa przewiduje podwyższenie ceł dla 32 grup wyrobów gotowych i półfabrykatów "niezależnie od kraju pochodzenia", w tym produktów istotnych dla eksporterów europejskich (komponenty do telefonii, modemy, kable, sprzęt AGD itp.). W przypadku niektórych z tych towarów cło zostało podniesione z 0-5 do 30%, w przypadku innych od 30 do 60%.

Władze algierskie po raz pierwszy wspomniały o tym przepisie na posiedzeniu w dniu 25.01.2018 r., ale jak dotąd nie uruchomiły przewidzianego w tym celu mechanizmu konsultacji z UE.

Licencje importowe: po 2 latach ich stosowania (4 kategorie produktowe w 2016, 20 w 2017 r., 22 w 2018 r., w tym sektor samochodowy, stalowy, ceramiczny) system licencji został utrzymany w odniesieniu do gotowych pojazdów silnikowych, dla których przyznanie licencji (kontyngentu) odbywać się ma w drodze licytacji (w 2017 r. nie wydano żadnych licencji na import pojazdów, a w 2018 r. ogłoszono, że licencje będą wydawane tylko wtedy, gdy pojawią się takie potrzeby rynkowe). Niewydawanie licencji na import gotowych pojazdów zmobilizowało zagranicznych producentów do tworzenia w Algierii j-v, w ramach których prowadzą działalność głównie w zakresie bardzo prostego montażu, przy jak dotąd bliskim zerowym udziale części i komponentów algierskich z powodu braku ich lokalnej produkcji.

Regulacje bankowe: w ramach rządowych działań mających na celu utrudnianie zawierania nowych transakcji importowych (jedyne dopuszczone prawem formy płatności za import to L/C i inkaso), w

2017 r. weszło w życie nowe rozporządzenie nakładające na importerów obowiązek zdeponowania w banku na min. 30 dni przed spodziewaną datą wysyłki, kwoty w dinarach odpowiadającej 120% wartości transakcji importowej. Ten nowy wymóg wprowadzono bez okresu przejściowego lub wcześniejszej zapowiedzi.

Ponadto w 2017 r. Stowarzyszenie Banków i Instytucji Finansowych (APBEF) wydało nową dyrektywę bankom komercyjnym obligującą je do wymagania od importerów przy rejestracji (predomicylacji) transakcji importowych dokumentu o nazwie "świadectwo swobodnego przepływu produktów w kraju pochodzenia" (certificate of free marketing) w kraju producenta lub eksportera. Wymóg ten stworzył trudności wielu polskim firmom, gdyż algierskie władze nie określiły jasno, który organ jest uprawniony do wydania takiego certyfikatu (izba przemysłowo-handlowa lub inna instytucja rządowa).

6. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

Działania promocyjne

2007 r. (czerwiec) - organizacja przez Krajową Izbę Gospodarczą (KIG) „Polskiej Wystawy Narodowej” na imprezie targowo-wystawienniczej w Algierii - Foire Internationale d’Alger;

2009 r. - stoiska informacyjno-promocyjne WPHI Algier na targach, m.in. budownictwa Batimatec, farmaceutycznych Siphel, elektrotechnicznych Electro, medycznych Simem, rolno-spożywczych Djazagro, przemysłowych Alger Industries.

2010 r. - stoiska informacyjno-promocyjne WPHI na 8 imprezach targowych (w tym branży medycznej Siehm, budowlanej Batimatec, energetycznej Siereme i Eratam, rolno-spożywczej Djazagro), misja biznesowa KIG na czele z Prezesem A. Arendarskim (Algier, Annaba, Oran), seminaria WPHI nt. rozwoju współpracy polsko-algierskiej.

2011 r. - misja laureatów programu GreenEvo (październik), misja gospodarcza KIG połączona z organizacją „Dni polskich” (listopad), stoiska WPHI na 11 imprezach targowych (m.in. branża rolno-spożywcza, medyczna, budowlana, ropy i gazu).

2012 r. - misja gospodarcza ARR połączona z udziałem w targach spożywczych (kwiecień), misja gospodarcza laureatów programu GreenEvo (październik), stoiska WPHI na 9 imprezach targowych (m.in. targi budowlane Batimatec, medyczne Simem, spożywcze Djazagro, Międzynarodowe Targi Algierskie FIA, targi energii odnawialnych ERA).

2013 r. - 10 misji gospodarczych z Polski (na MT Equip-Auto, Agencji Rynku Rolnego, MT Simem, MT Batimatec, MT Sipsa Agrisime & Agrofood, MT wielobranżowe FIA, MT Robót Publicznych SITP, GreenEvo, misja handlowa do Algieru i Ghardaia, misja gospodarcza firm sektora budownictwa – Algier, Oran);

- 4 misje wyjazdowe przedsiębiorców algierskich do Polski: targi Agrotech Kielce, Polagra i Bednary Agro-Show, Kongres PolandAfrica.

2014 r. - 8 misji do Algierii: sektor motoryzacyjny (MT Equip Auto), spożywczy, maszyn rolniczych i mebli - do Oranu i Algieru, sektor rolno-spożywczy (Djazagro), sektor turystyki medycznej (Siehm), budowlany (Batimatec), rolno-spożywczy (Sipsa-Agrisime i Agrofood), wielobranżowa misja na targi FIA, misja ARR firm sektora rolno-spożywczego;

- 3 misje do Polski: importerów mebli i art. spożywczych, importerów z branży przetwórstwa owocowo-warzywnego, firm algierskich na targi Polagra Food.

2015 r. - 9 polskich misji biznesowych do Algierii, 11 stoisk informacyjno-promocyjnych WPHI Algier na imprezach targowo-wystawienniczych, 16 seminariów itp. przedsięwzięć gospodarczych.

2016 r. - 8 misji biznesowych do Algierii, 11 stoisk informacyjno-promocyjnych WPHI Algier na międzynarodowych targach, 11 seminariów i konferencji.

2018 r. - misja biznesowa zorganizowana przez KIG, we współpracy z Ambasadą RP w Algierze i Ambasadą Algierii w Warszawie z udziałem przedstawicieli 8 polskich firm (branża metali nieżelaznych, sektor chemiczny i motoryzacyjny, techniki lotnicze, przemysłowe systemy zamykania, linie technologiczne do produkcji betonowych, automatyka przemysłowa).

Dostrzegając znaczenie Algierii i wysoki potencjał dwustronnej współpracy, resort gospodarki w 2012 r. podjął decyzję o włączeniu jej do grupy 5 najbardziej perspektywicznych rynków pozaeuropejskich (obok Brazylii, Kanady, Kazachstanu oraz Turcji). W latach 2013-15 w ramach ww. projektu

zorganizowano m.in. 11 polskich wystąpień na imprezach targowo-wystawienniczych w Algierii, kilkanaście misji gospodarczych (gł. organizator KIG) oraz 11 konferencji tematycznych.

Wizyty członków rządu/parlamentu

2006 r. (luty) - wizyta w Algierze ministra gospodarki RP Piotra Woźniaka,

2007 r. (styczeń) - wizyta w Warszawie ministra energii i górnictwa Algierii Chakiba Khelila

2008 r. (listopad) - wizyta w Algierze marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza

2010 r. (luty) - wizyta w Algierze wicepremiera, ministra gospodarki RP W. Pawlaka

2011 r. (kwiecień) - wizyta w Polsce ministra rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich Rachida Benaissy

2011 r. (lipiec) – wizyta w Polsce ministra spraw zagranicznych Algierii Mourada Medelci

2013 r. (listopad) – wizyta w Polsce ministra turystyki i rzemiosła M. Hadj Saïda

2015 r. (marzec) – wizyta w Algierii wicepremiera, ministra gospodarki RP J. Piechocińskiego

2015 r. (kwiecień) – wizyta w Algierii ministra rolnictwa i RW RP Marka Sawickiego

2015 r. (wrzesień) – wizyta w Polsce ministra przemysłu i górnictwa A. Bouchouareba wraz z ok. 50-osobową delegacją algierskich przedsiębiorców

2016 r. (maj/czerwiec) – wizyta w Algierii podsekretarza stanu w MR R. Domagalskiego (na czele misji biznesowej zorganizowanej przez KIG, z udziałem PALiZ)

2017 r. (listopad) – wizyta w Algierii ministra spraw zagranicznych RP W. Waszczykowskiego

7. Potencjalne dziedziny współpracy

W Algierii występuje duże zapotrzebowanie na towary, technologie, usługi i inwestycje. Wynika to z ograniczonej podaży produkcji krajowej lub jej braku, niedostatku własnych kadr oraz realizowanego programu reform. Wykorzystując komfortową sytuację finansową władze algierskie uruchomiły w 2010 r. program inwestycji publicznych o wartości ponad 260 mld USD (kontynuowany w kolejnych latach), który przewiduje modernizację i rozbudowę szeregu dziedzin życia gospodarczo-społecznego. Stwarza on perspektywę dla długoletniej współpracy m.in. w sektorach:

- budownictwo (roboty publiczne, technologie, materiały budowlane i wykończeniowe, renowacja zabytków, rozwój bazy turystyczno-hotelowej);
- opieka zdrowotna (budowa szpitali, dostawa i produkcja leków, usługi medyczne);
- przemysł rolno-spożywczy (maszyny rolnicze, linie technologiczne, dostawa surowców i żywności);
- ochrona środowiska (recycling, stacje oczyszczania wody, technologie energooszczędne);
- sektor maszynowy (podwykonawstwo na potrzeby przemysłu);
- sektor obronny – przy współpracy między resortami MON obu krajów.

Ponadto duże szanse na powodzenie rokuje współpraca w następujących obszarach:

- a) eksport towarów na bieżące potrzeby (żywność, leki, surowce, półprodukty, części zamienne i wyposażenie dla różnych gałęzi przemysłu);
- b) transfer technologii dla procesu modernizacji i unowocześniania kraju (sektor energii, infrastruktura przemysłowa i transportowa, budownictwo, środki transportu, gospodarka wodna, ochrona środowiska, rolnictwo, informatyka, różne gałęzie przemysłu, jak elektryczny, mechaniczny, motoryzacyjny (części zamienne), telekomunikacja, górnictwo, spożywczy, turystyka, hotelarstwo, konserwacja zabytków, medycyna, rybołówstwo);
- c) import, poszukiwania i wydobycie surowców energetycznych oraz różnych kopalin i minerałów;
- d) współpraca w dziedzinie obronności;
- e) kształcenie kadr;
- f) wymiana doświadczeń z polskiej transformacji ustrojowej (prywatyzacja, sektor finansowy i bankowość, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw).

8. Przedstawicielstwa dyplomatyczne i handlowe

- Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Algierii
adres : Rue Olof Palme, Nouveau-Paradou, Hydra – Alger
tel.: +213 21 60 99 50, fax: +213 21 60 99 59
e-mail: alger.amb.sekretariat@msz.gov.pl, strona internetowa: www.alger.msz.gov.pl

- Ambasada Algierskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej w Polsce
adres: ul. Krasickiego 10, 03-932 Warszawa
tel.: 22 617 58 55, 617 59 31, fax: 22 616 00 81
e-mail: warsaw@algerianembassy.pl, strona internetowa: www.algerianembassy.pl